

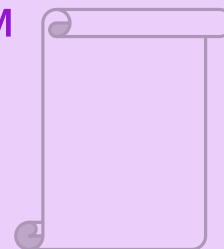
МОРФОЛОГИЈА

СЛОЖЕНИ ГЛАГОЛСКИ ОБЛИЦИ

ПЕРФЕКАТ(ПРОШЛО ВРИЈЕМЕ) - гради се од облика презента помоћног глагола јесам (најчешће енкитичких облика) и радног глаголског придјева глагола који се мијења.

Радни глаголски придјев је прост, нелични глаголски облик који служи за грађење сложених глаголских облика. Гради се додавањем наставака -о, -ла, -ло, -ли, -ле, -ла на инфинитивну основу.

Нпр. дисао, дисала, дисало, дисали, дисале, дисала.

Примјер промјене глагола у перфекту:

1. писао сам	1. писали смо
2. писао си	2. писали сте
3. писао је	3. писали су

Напишите промјену помоћних глагола *бити* и *хтјети* у перфекту.

Ако се из перфекта изостави помоћни глагол добијамо тзв. крњи перфекат, као у примјеру: Почео распуст.

ПЛУСКВАМПЕРФЕКАТ (означава радњу која се вршила или извршила прије друге прошле радње)
- гради се од перфекта или имперфекта помоћног глагола *бити* и радног глаголског придјева глагола који се мијења:

1. био сам носио	1. били смо носили
2. био си носио	2. били сте носили
3. био је носио	3. били су носили

ФУТУР ДРУГИ (означава радњу која ће се вршити или извршити прије неке будуће радње) - гради се од презента помоћног глагола *бити* и радног глаголског придјева глагола који се мијења.

ФУТУР ПРВИ (будуће вријеме) - гради се од енклитичког облика презента помоћног глагола *хтјети* и инфинитива глагола који се мијења.

Футур први може бити прост и сложен, као у датим примјерима: ја ћу читати или читаћу, ја ћу љубити или љубићу.

Напишите промјену (и енклитичке облике)
помоћних глагола *бити* и *хтјети* у футуру првом.

ПОТЕНЦИЈАЛ (могући начин) - гради се од аориста помоћног глагола *бити* и радног глаголског придјева глагола који се мијења. У 3.л.множ. не користи се облик *бише*, него облик *би*.

ПАСИВ (трпно стање) - означава да се радња врши на субјекту као на објекту. На примјер, у активној реченици субјекат врши радњу: *Зоран је разбио прозор*. У пасивној реченици субјекат трпи радњу: *Прозор је разбијен*.

Облици пасива граде се само од прелазних глагола, и то од облика помоћних глагола *бити* и *јесам* и трпног глаголског придјева.

На примјер: *Сваки пут ћеш бити (по)хваљен за лијепо понашање*.

Направите прегледно подјелу сложених глаголски облика и напишите у свеску (портфолио) задатке који се налазе у тексту наставне јединице. Задатке ћете слати предметном професору када се договорите на који начин је најбоље вршити провјеру урађеног.